

A. LÝ THUYẾT

CHỦ ĐỀ: BIẾN DỊ

PHẦN 4. THƯỜNG BIẾN

I. Khái niệm

- Thường biến là những biến đổi ở kiểu hình phát sinh trong đời sống cá thể dưới ảnh hưởng trực tiếp của môi trường. Thường biến thường biểu hiện đồng loạt theo hướng xác định, tương ứng với điều kiện ngoại cảnh, không di truyền.
- Ví dụ: Sự biến đổi của lá cây rau mác:
 - ❖ Khi lá ở trên mặt nước có hình mũi mác giúp lá dễ nổi, tăng diện tích tiếp xúc với ánh sáng.
 - ❖ Khi lá ở trong nước có hình bản dài để tránh tác động của sóng.
- Nhận xét:
 - ❖ Sự biểu hiện ra kiểu hình của 1 kiểu gen phụ thuộc vào yếu tố môi trường và kiểu gen. Trong đó kiểu gen không biến đổi.(xem thêm 2 ví dụ sgk/ 72)

II. Phân biệt thường biến với đột biến

- **Thường biến:** là những biến đổi kiểu hình nên không di truyền, thường phát sinh đồng loạt theo cùng 1 hướng, tương ứng với điều kiện môi trường, có ý nghĩa thích nghi nên có lợi cho sinh vật.
- **Đột biến:** là những biến đổi trong cơ sở vật chất của di truyền nên di truyền được, xuất hiện với tần số thấp 1 cách ngẫu nhiên, thường có hại.

III. Mối quan hệ giữa kiểu gen, môi trường, kiểu hình

- Kiểu hình là kết quả tương tác giữa kiểu gen và môi trường.
- Các tính trạng chất lượng phụ thuộc vào kiểu gen.
- Các tính trạng số lượng chịu ảnh hưởng của môi trường.

IV. Mức phản ứng

- Là giới hạn thường biến của 1 kiểu gen trước môi trường khác nhau. Mức phản ứng do kiểu gen qui định.
- Ví dụ: Giới hạn năng suất của giống lúa DR2 do giống qui định.

CHƯƠNG V: DI TRUYỀN HỌC NGƯỜI

Bài 28: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU DI TRUYỀN NGƯỜI

I. Nghiên cứu phả hệ

- Phả hệ là bản ghi chép các thế hệ.
- Phương pháp nghiên cứu phả hệ là phương pháp theo dõi sự di truyền của 1 tính trạng nhất định trên những người cùng thuộc 1 dòng họ qua nhiều thế hệ, người ta có thể xác định được đặc điểm di truyền (trội, lặn, do 1 hay nhiều gen quy định).

II. Nghiên cứu trẻ đồng sinh

- Trẻ đồng sinh là những đứa trẻ cùng được sinh ra ở một lần sinh.
- Đồng sinh cùng trứng sinh ra từ 1 trứng được thụ tinh với 1 tinh trùng, có cùng kiểu gen nên bao giờ cũng đồng giới.
- Đồng sinh khác trứng là trẻ sinh ra từ các trứng khác nhau, mỗi trứng thụ tinh với 1 tinh trùng, có kiểu gen khác nhau nên có thể cùng giới hoặc khác giới.
- Nghiên cứu trẻ đồng sinh cùng trứng có thể xác định được tính trạng nào do gen quyết định là chủ yếu, tính trạng nào chịu ảnh hưởng nhiều của môi trường tự nhiên và xã hội.

B. BÀI TẬP

PHẦN 4. THƯỜNG BIẾN

Câu 1. Điền từ vào chỗ trống

- Thường biến là những biến đổi ởphát sinh trong đời sống cá thể dưới ảnh hưởng trực tiếp của Thường biến thường biểu hiện đồng loạt theo hướng, tương ứng với điều kiện ngoại cảnh, không
- Kiểu hình là kết quả tương tác giữa kiểu gen và
- Các tính trạng chất lượng phụ thuộc vào
- Các chịu ảnh hưởng của môi trường.
- Mức phản ứng là của 1 kiểu gen trước môi trường khác nhau. Mức phản ứng do qui định.

Câu 2. Phân biệt thường biến với đột biến?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 3. Người ta đã vận dụng những hiểu biết về ảnh hưởng của môi trường đối với tính trạng số lượng, về mức phản ứng để nâng cao năng suất cây trồng thế nào ?

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 28: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU DI TRUYỀN NGƯỜI (tiết 2)

Câu 1. Phương pháp nghiên cứu phả hệ là gì? Hãy cho một ví dụ về ứng dụng của phương pháp trên?

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 2. Đồng sinh cùng trứng và khác trứng khác nhau cơ bản ở những điểm nào? Hãy cho 1 ví dụ về trẻ đồng sinh ở địa phương em?

.....

.....

.....

.....

.....